

Statens
pensjonsfond
utland
Halvårsrapport 2022

Innhald

Halvårsrapport

2022

1 Investeringane

- 6 Aksjar
- 8 Rentepapir
- 10 Eigedom
- 10 Infrastruktur for fornybar energi
- 11 Relativ avkastning
- 12 Investeringsramma fondet har
- 12 Operasjonell risiko
- 12 Ansvarleg forvaltning

2 Rekneskap

- 14 Rekneskapsrapportering
- 19 Notar
- 42 Revisjonsmelding

Sjå www.nbim.no for meir informasjon om resultatata til fondet.

Investeringane

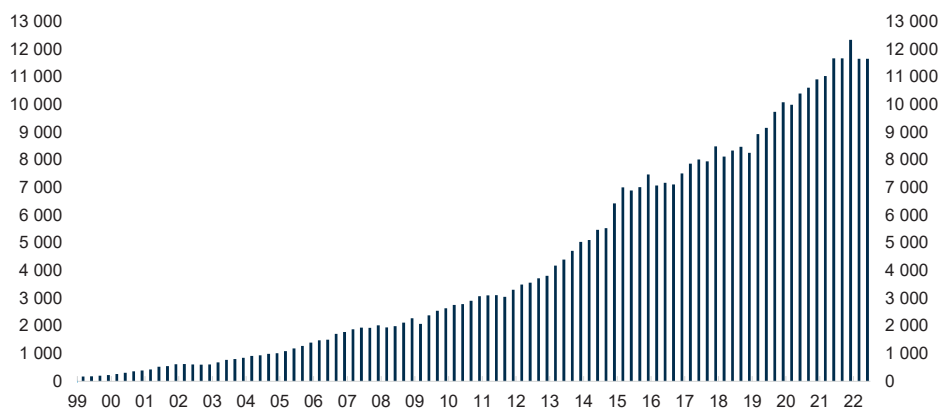
Marknadsverdien til fondet fall med 682 milliardar kroner til 11 657 milliardar kroner i det første halvåret av 2022. Ei svakare krone bidrog til å dempe fallet i marknadsverdien til fondet målt i kroner. Fondet fekk i perioden ei avkastning på -14,4 prosent, tilsvarande -1 680 milliardar kroner. Dette var 1,14 prosentpoeng betre enn avkastninga på referanseindeksen.

Marknadsverdien til aksjeinvesteringane var på 7 986 milliardar kroner og renteinvesteringane 3 304 milliardar kroner. Marknadsverdien for unotert eigedom var på 354 milliardar kroner og unotert infrastruktur for fornybar energi 13 milliardar kroner. Aksjeinvesteringane utgjorde 68,5 prosent av verdien til fondet og rentepapir 28,3 prosent. Unotert eigedom utgjorde 3,0 prosent og unotert infrastruktur for fornybar energi 0,1 prosent.

Av den totale endringa i marknadsverdien til fondet utgjorde avkastninga -1 680 milliardar kroner. Det blei tilført 356 milliardar kroner frå staten, og 642 milliardar kom frå ein svekt kronekurs.

Fondet investerer i internasjonale verdipapir i utanlandsk valuta. Avkastninga blir derfor primært målt i internasjonal valuta, det vil seie ei vekta samansetjing av valutaene i referanseindeksane for fondet for aksjar og obligasjonar.

Figur 1 Marknadsverdien til fondet. Milliardar kroner.

Figur 2 Endringar i marknadsverdien til fondet. Milliardar kroner.

Tabell 1 Nøkkeltal. Milliardar kroner.

	Første halvåret 2022	1. kv. 2022	2021
Marknadsverdi			
Aksjeinvesteringar	7 986	8 262	8 878
Renteinvesteringar	3 304	3 066	3 135
Unoterte egedomsinvesteringar	354	315	312
Unoterte infrastrukturinvesteringar ¹	13	13	14
Marknadsverdien til fondet²	11 657	11 657	12 340
Påkomen, ikkje betalt, forvaltningsgodtgjersle	0	-2	1
Eigars kapital²	11 657	11 655	12 340
Tilførsel av kapital	358	140	80
Uttak av kapital	-	-	-199
Utbetalt forvaltningsgodtgjersle	-2	1	-10
Avkastning av fondet	-1 680	-653	1 580
Endring som følgje av svingingar i kronekursen	642	-171	-25
Endring i marknadsverdien	-682	-683	1 426
Verdiutvikling f.o.m. første tilførsel i 1996			
Samla tilførsel av kapital	4 012	3 794	3 654
Samla uttak av kapital ³	-687	-685	-687
Avkastning av aksjeinvesteringar	5 100	5 968	6 485
Avkastning av renteinvesteringar	1 085	1 252	1 401
Avkastning av unoterte egedomsinvesteringar	143	133	120
Avkastning av unoterte infrastrukturinvesteringar ¹	-0	1	1
Samla forvaltningsgodtgjersle ⁴	-61	-60	-58
Endring som følgje av svingingar i kronekursen	2 066	1 252	1 423
Marknadsverdien til fondet	11 657	11 657	12 340
Samla avkastning	6 327	7 355	8 007
Samla avkastning etter forvaltningskostnader	6 266	7 295	7 949

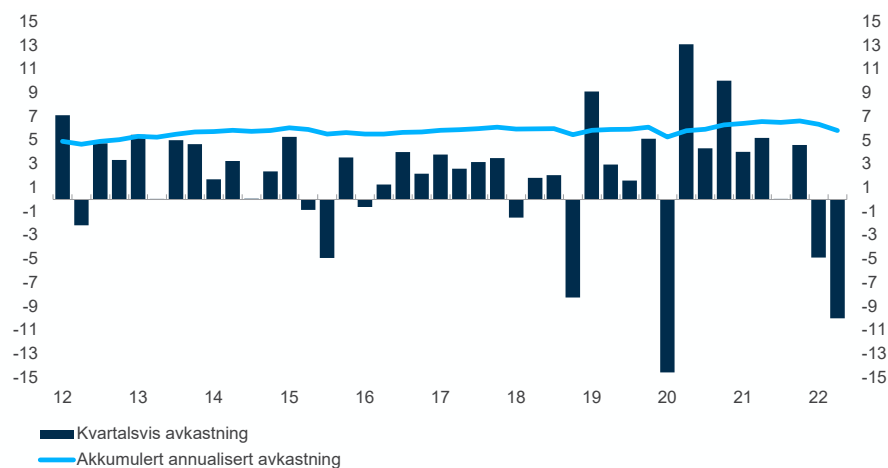
¹ Første infrastrukturinvestering blei gjort i andre kvartal 2021.

² Marknadsverdien til fondet er presentert i tabellen før påkomen forvaltningsgodtgjersle. Eigars kapital i rekneskapen er lik marknadsverdien til fondet fråtrekt påkomen, ikkje betalt, forvaltningsgodtgjersle.

³ Samla tilførsel og uttak av kapital er presentert i tabellen justert for påkomen, ikkje betalt, forvaltningsgodtgjersle.

⁴ Forvaltningskostnader er beskrivne i note 11 i rekneskapen.

Figur 3 Kvartalsvis avkastning og akkumulert annualisert avkastning av fondet. Prosent.

Tabell 2 Avkastning målt i valutakorga til fondet. Prosent.

	Første halvåret 2022	2. kv 2022	1. kv. 2022
Aksjeinvesteringar	-17,05	-12,49	-5,21
Renteinvesteringar	-9,32	-4,73	-4,81
Unoterte eigedomsinvesteringar	7,12	2,87	4,13
Unoterte infrastrukturinvesteringar	-13,29	-10,30	-3,33
Avkastning av fondet	-14,41	-10,01	-4,89
Forvaltningskostnader	0,02	0,01	0,01
Avkastning av fondet etter forvaltningskostnader	-14,43	-10,02	-4,90

Tabell 3 Historiske nøkkeltal per 30. juni 2022. Annualiserte tal målte i valutakorga til fondet. Prosent.

	Sidan 01.01.1998	Siste 10 år	Siste 12 måneder
Avkastning av fondet	5,81	7,51	-10,43
Årleg prisvekst	2,04	2,19	7,77
Årlege forvaltningskostnader	0,08	0,05	0,04
Netto realavkastning av fondet	3,62	5,15	-16,94
Faktisk standardavvik for fondet	8,12	8,52	9,82

Avkastning av aksjeinvesteringane

Marknaden i 2022 har vore prega av stigande renter, høg inflasjon og krig i Europa. Etter Russlands invasjon av Ukraina blei dei russiske aksjane til fondet frosne.

Aksjeinvesteringane, som utgjorde 68,5 prosent av fondet ved utgangen av halvåret, hadde ei avkastning på -17,0 prosent i dei seks første månadene av året. Energi er den einaste sektoren som har hatt positiv avkastning i første halvåret. Dei resterande sektorane hadde negativ avkastning. Sterkast negativ avkastning i halvåret var i teknologi, varige konsumvarer og industri.

Sterkast avkastning for energiselskap

Energiselskap hadde den sterkaste avkastninga i halvåret på 13,2 prosent. Kraftig prisoppgang for olje, gass og raffinerte produkt kom av auka etterspurnad og låge investeringsnivå. Krigen mellom Russland og Ukraina bidrog til ytterlegare prispress.

Teknologiselskap hadde svakast avkastning i første halvåret på -27,6 prosent. Den auka etterspurnaden under pandemien på områda digital annonsering, e-handel og halvleiarar har normalisert seg. I tillegg har auka frykt for resesjon særleg påverka teknologiaksjar.

Varige konsumvareselskap hadde nest svakast avkastning i det første halvåret på -24,9 prosent. Selskapa har hatt ein vanskeleg start på året ettersom investorar forventar lågare etterspurnad frå private hushald på grunn av høg prisvekst på nødvendige varer som energi, bustad og mat.

Industriselskap hadde tredje svakast avkastning i første halvåret på -21,8 prosent. Ein svakare økonomi og frykt for resesjon har ein tendens til å redusere etterspurnaden etter industrielle varer og tenester.

Tabell 4 Avkastninga av aksjeinvesteringane til fondet i første halvåret 2022. Internasjonal valuta. Prosent.

Marknad	Avkastning	Del av aksjebeholdningane
Nord-Amerika	-17,6	46,4
Europa	-19,3	29,2
Asia og Oseania	-14,3	21,7
Framveksande marknader	-12,6	11,2

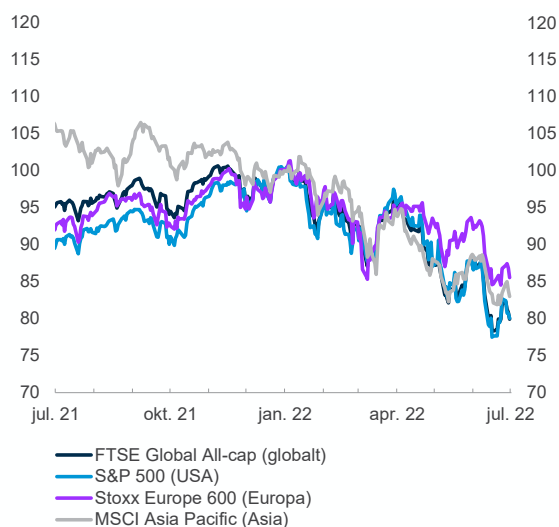
Tabell 5 Avkastninga av aksjeinvesteringane til fondet i første halvåret 2022. Internasjonal valuta. Prosent.

Sektor	Avkastning	Del av aksjebeholdningane ¹
Materiale	-13,4	4,3
Konsumvarer	-8,5	6,5
Varige konsumvarer	-24,9	13,5
Finans	-11,3	15,0
Helse	-9,0	12,4
Industri	-21,8	12,5
Energi	13,2	4,0
Teknologi	-27,6	18,7
Telekommunikasjon	-6,5	3,6
Kraft- og vassforsyning	-7,6	2,6
Eigedom	-19,0	6,2

¹ Summerer seg ikkje til 100 prosent fordi kontantar og derivat ikkje er inkluderte.

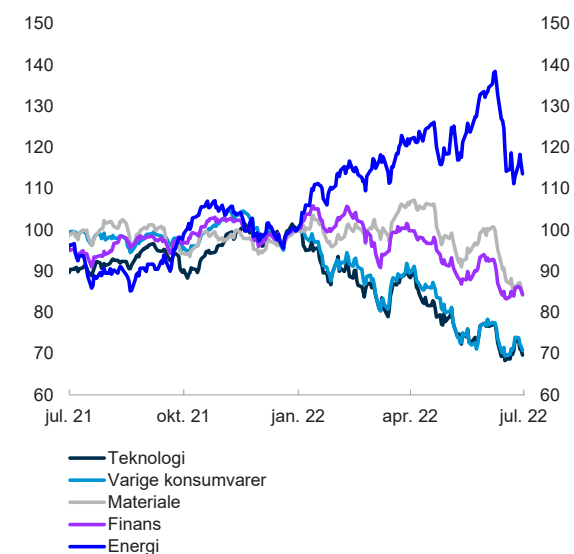
Figur 4 Kursutviklinga i regionale aksjemarknader. Målt i amerikanske dollar, med unntak av Stoxx Europe 600, som er målt i euro. Indeksert totalavkastning 31.12.2021 = 100.

Kjelde: Bloomberg

Figur 5 Kursutviklinga i ulike aksjesektorar i FTSE Global All Cap-indeksen. Målt i amerikanske dollar. Indeksert totalavkastning 31.12.2021 = 100.

Kjelde: FTSE Russell

Tabell 6 Dei største aksjebelholdingane i fondet per 30. juni 2022. Millionar kroner.

Selskap	Land	Beholding
Apple Inc	USA	204 480
Microsoft Corp	USA	199 374
Alphabet Inc	USA	128 392
Amazon.com Inc	USA	95 165
Nestlé SA	Sveits	84 613
Roche Holding AG	Sveits	62 086
Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	Taiwan	60 493
Shell PLC	Storbritannia	55 092
Tesla Inc	USA	53 550
Meta Platforms Inc	USA	53 101
AstraZeneca PLC	Storbritannia	46 080
Novo Nordisk A/S	Danmark	44 655
UnitedHealth Group Inc	USA	44 511
Novartis AG	Sveits	43 905
ASML Holding NV	Nederland	43 089
Berkshire Hathaway Inc	USA	41 865
Johnson & Johnson	USA	40 653
Exxon Mobil Corp	USA	37 673
Samsung Electronics Co Ltd	Sør-Korea	37 658
NVIDIA Corp	USA	35 921

Avkastning av renteinvesteringane

Renteinvesteringane utgjorde 28,3 prosent av fondet ved utgangen av første halvåret og fekk ei avkastning på -9,3 prosent. Avkastninga i obligasjonsmarknaden har vore usedvanleg svak i den første halvdelen av 2022. Som eit eksempel var avkastninga på Bloomberg USA Statsobligasjonar på -9,1 prosent dette første halvåret, noko som er den svakaste halvårsavkastninga sidan denne indeksen starta opp i 1973. For høg inflasjon var eit hovudtema i marknadene og førte til ei innstramming av pengepolitikken og ein auke i det globale rentenivået.

Høgare rentenivå minska verdien på obligasjonsporteføljen

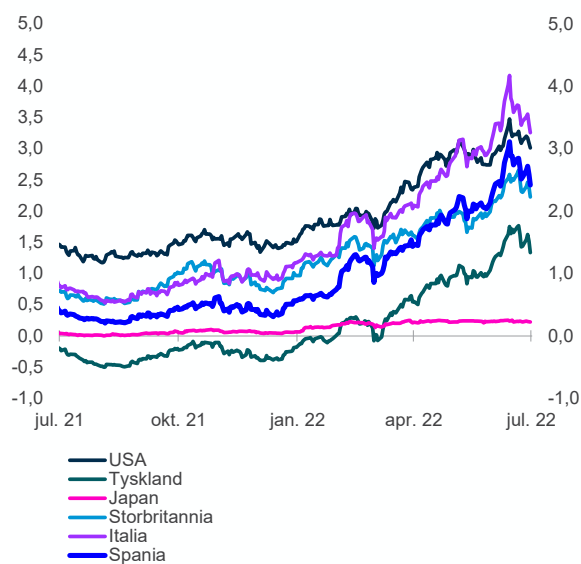
Statsobligasjonar fekk ei avkastning på -9,0 prosent og utgjorde 55,5 prosent av renteinvesteringane til fondet ved utgangen av første halvåret. Dei tre største beholdningane av statsobligasjonar i fondet bestod av obligasjonar utferda av USA, Japan og Tyskland.

Amerikanske statsobligasjonar fekk ei avkastning på -5,1 prosent og stod for 25,9 prosent av renteinvesteringane. Japanske statsobligasjonar fekk ei avkastning på -14,0 prosent og stod for 10,3 prosent av renteinvesteringane. Dei eurodenominerte statsobligasjonar fekk på si side ei avkastning på -15,5 prosent og stod for 8,9 prosent av renteinvesteringane.

Den amerikanske sentralbanken har til saman sett opp styringsrenta med 1,5 prosentpoeng første halvåret. Det har berre vore ein beskjeden auke av rentenivået i Japan, derimot har den japanske yenen svekt seg kraftig. I eurosona har både eit høgare rentenivå og ein svak euro ført til eit rekordsvakt halvår for avkastning.

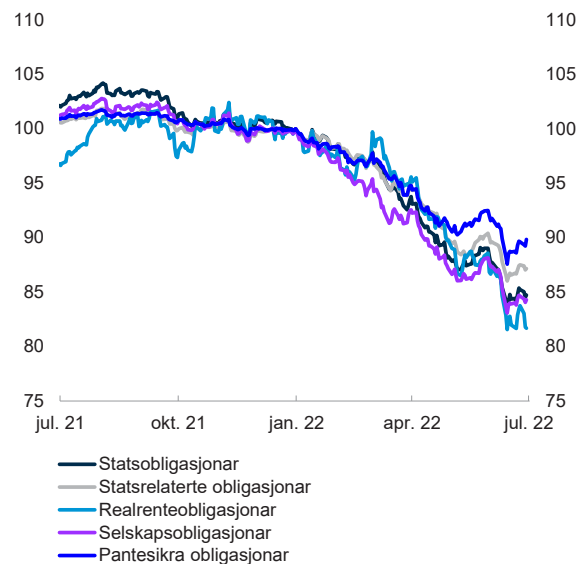
Figur 6 Utviklinga i rentene på tiårige statsobligasjonar. Prosent.

Kjelde: Bloomberg

Figur 7 Kursutviklinga for ulike obligasjonar. Målt i amerikanske dollar. Indeksert totalavkastning 31.12.2021 = 100.

Kjelde: Bloomberg Barclays Indices

Tabell 7 Avkastninga av renteinvesteringane til fondet i første halvåret 2022. Fordelt etter sektor i internasjonal valuta. Prosent.

Sektor	Avkastning	Del av renteinvesteringane ¹
Statsobligasjonar ²	-9,0	55,5
Statsrelaterte obligasjonar ²	-11,3	11,6
Realrenteobligasjonar ²	-10,1	6,6
Selskapsobligasjonar	-11,0	23,8
Pantesikra obligasjonar	-9,3	6,8

¹ Summerer seg ikkje til 100 prosent fordi kontantar og derivat ikkje er inkluderte.

² Nasjonale statar utferdar fleire typar obligasjonar, og desse blir grupperte i ulike kategoriar for renteinvesteringane til fondet. Obligasjonar som er utferda av eit land i valutaen til landet, blir klassifiserte som statsobligasjonar. Obligasjonar som er utferda av eit land i valutaen til eit anna land, inngår i kategorien statsrelaterte obligasjonar. Realrenteobligasjonar som er utferda av eit land, inngår i kategorien realrenteobligasjonar.

Tabell 8 Dei største obligasjonsbeholdningane til fondet per 30. juni 2022. Millionar kroner.

Utferdar	Land	Behaldning
Amerikanske stat	USA	965 671
Japanske stat	Japan	347 006
Tyske stat	Tyskland	111 066
Monetary Authority of Singapore	Singapore	82 251
Britiske stat	Storbritannia	80 788
Franske stat	Frankrike	58 194
Canadiske stat	Canada	55 298
Italienske stat	Italia	50 388
Canada Mortgage & Housing Corp	Canada	40 959
Spanske stat	Spania	40 276
Australske stat	Australia	39 724
Den europeiske unionen	Internasjonal organisasjon	27 675
Bank of America Corp	USA	22 636
Koreanske stat	Sør-Korea	21 366
Morgan Stanley	USA	20 809
Kreditanstalt fur Wiederaufbau	Tyskland	18 835
Goldman Sachs Group Inc/The	USA	18 660
Singaporske stat	Singapore	18 157
Nederlandske stat	Nederland	17 300
Austerrikske stat	Austerrike	16 990

Tabell 9 Obligasjonane fondet har per 30. juni 2022 fordelte etter kredittvurdering. Prosent av behaldninga.

	AAA	AA	A	BBB	Lågare vurdering	Totalt
Statsobligasjonar	34,5	4,7	11,4	1,9	0,7	53,2
Statsrelaterte obligasjonar	4,8	4,1	1,6	0,5	0,1	11,1
Realrenteobligasjonar	4,2	1,5	0,2	0,4	-	6,3
Selskapsobligasjonar	0,2	1,6	9,8	10,8	0,4	22,8
Pantesikra obligasjonar	5,6	0,9	0,1	0,0	0,0	6,6
Totalt	49,3	12,8	23,1	13,6	1,2	100,0

Avkastning av eideomsinvesteringane

Dei samla investeringane fondet har i eideom, utgjorde 5,0 prosent av fondet ved utgangen av første halvåret. Avkastninga var -5,7 prosent. Unoterte og noterte eideomsinvesteringar er forvalta som ein samla strategi for eideom.

Investeringane i unotert eideom fekk i første halvåret ei avkastning på 7,1 prosent og stod for 60,6 prosent av eideomsinvesteringane. Investeringane i notert eideom fekk i første halvåret ei avkastning på -20,9 prosent.

Den viktigaste drivaren til resultatet i unotert eideom er investeringane i logistikk, som har gjort det sterkt i det første halvåret. Resultatet i den noterte porteføljen er svakare, da marknadsuroa i større grad har påverka denne delen av eideomsmarknaden.

Tabell 10 Verdien av eideomsinvesteringane per 30. juni 2022. Millionar kroner.

	Verdi ¹
Unoterte eideomsinvesteringar	353 895
Børsnoterte eideomsinvesteringar	230 291
Aggregerte eideomsinvesteringar	584 187

¹ Inkludert bankinnskott og andre fordringar.

Tabell 11 Avkastning av unoterte eideomsinvesteringar i første halvåret 2022. Prosentpoeng.

	Avkastning
Leigeinntekter	1,5
Verdiendringar	5,5
Transaksjonskostnader	0,0
Resultat av valutajusteringar	0,1
Totalt	7,1

Avkastning av investeringane i unotert infrastruktur for fornybar energi

Dei samla investeringane fondet har i unotert infrastruktur for fornybar energi, utgjorde 0,1 prosent av fondet ved utgangen av første halvåret. Avkastninga var -13,3 prosent.

Verdifallet skriv seg i hovudsak frå auka kapitalkrav som resultat av høgare rentenivå, endring i forventa framtidig produksjon og nedskrivning over den forventa levetida til prosjektet. At kraftprisane har auka på kort sikt, gjev eit positivt bidrag til avkastninga.

Tabell 12 Verdien av unoterte investeringar i infrastruktur for fornybar energi per 30. juni 2022. Millionar kroner.

	Verdi ¹
Unoterte infrastrukturinvesteringar	13 061

¹ Inkludert bankinnskott og andre fordringar.

Tabell 13 Avkastning av unoterte investeringar i infrastruktur for fornybar energi i første halvåret 2022. Prosentpoeng.

	Avkastning
Unoterte infrastrukturinvesteringar	-13,3

Relativ avkastning for fondet

I første halvåret var avkastninga av fondet 1,14 prosentpoeng høgare enn avkastninga på referanseindeksen frå Finansdepartementet, tilsvarande 156 milliardar kroner. Det er første gongen vi har ei meiravkastning i ein sterkt fallande aksjemarknad på om lag 20 år. Vi forventar ikkje ei tilsvarande sterk relativ avkastning framover.

Den relative avkastninga blir broten ned på forvaltningsområda aksje-, rente- og realaktivismforvaltning og på ein allokeringseffekt mellom desse.

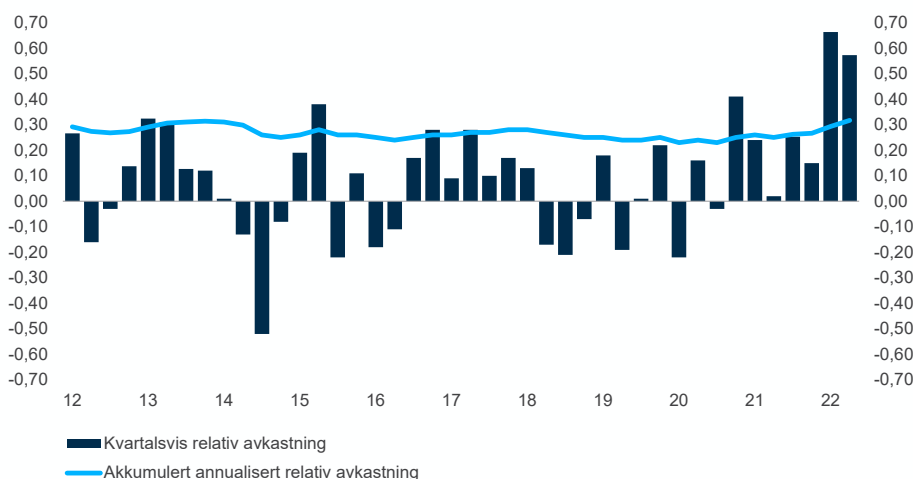
Aksjeforvaltninga bidrog med 0,31 prosentpoeng til den relative avkastninga av fondet i første halvåret. Investeringane innanfor energisektoren bidrog mest positivt til meiravkastninga i halvåret, medan teknologisektoren bidrog mest negativt. Fordelt på land var det aksjeinvesteringar i USA og Storbritannia som bidrog mest til det positive relative resultatet, medan kinesiske aksjar bidrog mest negativt. Ein høgare del i aksjeforvaltninga i verdisselskap i forhold til referanseindeksen bidrog positivt til den relative avkastninga.

Renteforvaltninga bidrog med 0,33 prosentpoeng til den relative avkastninga av fondet. Renteforvaltninga til fondet har ein lågare durasjon enn referanseindeksen, noko som bidrog positivt til den relative avkastninga av forvaltninga i første halvåret.

Realaktivismforvaltninga bidrog med 0,42 prosentpoeng til den relative avkastninga av fondet, målt mot aksjane og obligasjonane som utgjer finansieringa av realaktivism. Dei noterte eigedomsinvesteringane bidrog med -0,09 prosentpoeng, dei unoterte eigedomsinvesteringane bidrog med 0,51 prosentpoeng, og infrastruktur hadde eit neglisjerbart bidrag til den relative avkastninga av fondet i første halvåret.

Det relative resultatet kan også påverkast av ein allokeringseffekt mellom forvaltningsområda. I første halvåret var bidraget frå denne effekten 0,07 prosentpoeng, der fondet har vore undervekta aksjar mot obligasjonar.

Figur 8 Kvartalsvis relativ avkastning og akkumulert annualisert relativ avkastning av fondet. Berekna på aggregerte aksje- og renteinvesteringar fram til og med 2016. Prosentpoeng.

Tabell 14 Historisk relativ avkastning per 30. juni 2022. Annualiserte tal målte i valutakorga til fondet. Prosentpoeng.

	Sidan 1998	Siste 15 år	Siste 10 år	Siste 5 år	Siste 12 måneder
Relativ avkastning av fondet ¹	0,32	0,20	0,38	0,50	1,54
Faktisk relativ volatilitet for fondet ¹	0,65	0,77	0,38	0,38	0,47
Informasjonsrate (IR) ^{1,2} for fondet	0,50	0,29	0,96	1,24	3,63

¹ Berekna på aggregerte aksje- og renteinvesteringar fram til og med 2016.

² IR er forholdstalet mellom den gjennomsnittlege månadlege relative avkastninga av fondet og den faktiske relative volatiliteten i fondet. IR viser den relative avkastninga per relative risikoeining.

Tabell 15 Bidrag frå forvaltninga til den relative avkastninga av fondet i første halvåret 2022. Prosentpoeng.

	Totalt
Aksjeforvaltninga	0,31
Renteforvaltninga	0,33
Realaktivumforvaltninga	0,42
Allokering	0,07
Totalt	1,14

Investeringsramma fondet har

Fondet blir forvalta basert på grenser i mandatet sette av Finansdepartementet.

Tabell 16 Risiko og eksponering for fondet.

	Grenser fastsette av Finansdepartementet	30.06.2022
Allokering	Aksjeporteføljen 60–80 prosent av fondet ¹	68,3
	Unotert eigedom inntil 7 prosent av fondet	3,0
	Obligasjonsporteføljen 20–40 prosent av fondet ¹	29,0
	Unotert infrastruktur for fornybar energi inntil 2 prosent av fondet	0,1
Marknadsrisiko	1,25 prosentpoeng forventa relativ volatilitet for investeringane til fondet	0,4
Kredittrisiko	Inntil 5 prosent av renteinvesteringane kan ha lågare kredittvurdering enn kategori BBB-	1,2
Framveksande marknad	Inntil 5 prosent av renteinvesteringane kan vere investerte i framveksande marknad	3,4
Eigarandel	Maksimalt 10 prosent av aksjar det er stemmerett for i eit børsnotert selskap i aksjeporteføljen ²	9,6

¹ Derivat er avbilda med den underliggjande økonomiske eksponeringa.

² Eigarskap i noterte og unoterte eigedomsselskap er unnateke frå dette.

Operasjonell risikostyring

Hovudstyret i Noregs Bank har bestemt at det i løpet av ein tolv månaders periode skal vere mindre enn 20 prosent sannsyn for at operasjonelle risikofaktorar vil føre til ein finansiell effekt på 750 millionar kroner eller meir.

I første halvåret var den estimerte operasjonelle risikoeksponeringa innanfor risikotoleransen til styret. Det blei registrert 152 uønskte operasjonelle hendingar. Samla sett gav hendingane ein estimert finansiell effekt på rundt 22,5 millionar kroner.

Ansvarleg forvaltning

Stemmegeving er eit av dei viktigaste verktøya vi har for å utøve eigarrettane våre. Vi stemte ved 8 691 møte i første halvdel av 2022 og på totalt 96 317 forslag. Andre kvartal er høgsesong for stemmegjeving. Meir enn to tredjedelar av årsmøta til selskapa skjer i perioden frå april til juni. Vi oppdaterer fortløpande all stemmegjevinga vår på nbim.no.

Vi hadde 1 485 møte med selskap i første halvåret. På 68,4 prosent av desse møta tok vi opp tema som selskapsstyring og berekraft. Spørsmåla gjaldt som oftast kapitalforvaltning, klimaendringar og humankapital.

Regnskaps- rapportering

1 Regnskap

Sammendratt delårsrapportering

- 14 Resultatregnskap
- 15 Balanse
- 16 Kontantstrømoppstilling
- 17 Oppstilling av endringer i eiers kapital

2 Noter til sammendratt delårsrapportering

- 20 Note 1 Generell informasjon
- 21 Note 2 Regnskapsprinsipper
- 22 Note 3 Avkastning
- 23 Note 4 Inntekt/kostnad fra aksjer, obligasjoner og finansielle derivater
- 24 Note 5 Beholdninger av aksjer, obligasjoner og finansielle derivater
- 26 Note 6 Unotert eiendom
- 29 Note 7 Unotert infrastruktur for fornybar energi
- 31 Note 8 Måling til virkelig verdi
- 35 Note 9 Investeringsrisiko
- 39 Note 10 Gevinst/tap valuta
- 40 Note 11 Forvaltningskostnader

3 Revisor

- 42 Revisors uttalelse

Resultatregnskap

Beløp i millioner kroner	Note	1. halvår 2022	1. halvår 2021	2021
Resultat fra porteføljen før gevinst/tap valuta				
Inntekt/kostnad fra:				
- Aksjer	4	-1 383 671	1 035 066	1 593 618
- Obligasjoner	4	-339 903	-51 442	-40 905
- Unotert eiendom	6	21 732	11 308	35 811
- Unotert infrastruktur	7	-1 162	-	1 198
- Finansielle derivater	4	21 271	-2 086	-4 839
- Utlån med sikkerhetsstillelse		2 008	1 843	3 842
- Innlån med sikkerhetsstillelse		-101	-19	21
Skattekostnad		-563	-4 865	-8 887
Renteinntekt/kostnad		4	-11	-13
Annen inntekt/kostnad		-13	10	11
Porteføljeresultat før gevinst/tap valuta		-1 680 400	989 803	1 579 857
Gevinst/tap valuta	10	642 339	-78 706	-24 589
Porteføljeresultat		-1 038 061	911 097	1 555 269
Forvaltningsgodtgjøring	11	-2 780	-2 668	-4 640
Resultat og totalresultat		-1 040 841	908 430	1 550 628

Balanse

Beløp i millioner kroner	Note	30.06.2022	31.12.2021
Eiendeler			
Innskudd i banker		32 134	18 450
Utlån med sikkerhetsstillelse		396 425	297 405
Avgitt kontantsikkerhet		2 884	3 725
Uoppgjorte handler		79 577	15 767
Aksjer	5	7 377 089	8 383 302
Utlånte aksjer	5	575 805	505 117
Obligasjoner	5	2 996 733	2 795 536
Utlånte obligasjoner	5	449 622	623 367
Finansielle derivater	5	26 760	7 879
Unotert eiendom	6	349 495	310 134
Unotert infrastruktur	7	13 040	14 287
Fordring kildeskatt		8 957	3 427
Andre eiendeler		3 986	1 860
Fordring forvaltningsgodtgjøring		20	536
Sum eiendeler		12 312 527	12 980 791
Gjeld og eiers kapital			
Innlån med sikkerhetsstillelse		478 880	591 960
Mottatt kontantsikkerhet		20 843	11 848
Uoppgjorte handler		138 045	22 607
Finansielle derivater	5	14 449	9 055
Utsatt skatt		2 992	5 180
Annen gjeld		73	56
Sum gjeld		655 283	640 706
Eiers kapital		11 657 245	12 340 085
Sum gjeld og eiers kapital		12 312 527	12 980 791

Kontantstrømoppstilling

Beløp i millioner kroner, innbetaling (+) / utbetaling (-)	Note	1. halvår 2022	1. halvår 2021	2021
Operasjonelle aktiviteter				
Innbetaling av utbytte fra aksjer		103 720	89 780	166 040
Innbetaling av renter fra obligasjoner		24 789	23 714	46 449
Innbetaling av renter og utbytte fra unotert eiendom	6	2 969	2 763	6 088
Innbetaling av renter og utbytte fra unotert infrastruktur	7	96	-	80
Netto innbetaling av renter og honorar fra utlån og innlån med sikkerhetsstillelse		1 939	1 782	3 883
Innbetalinger av utbytte, renter og honorar fra beholdninger i aksjer, obligasjoner, unotert eiendom og unotert infrastruktur		133 513	118 039	222 540
Netto kontantstrøm ved kjøp og salg av aksjer		-157 205	364 662	495 674
Netto kontantstrøm ved kjøp og salg av obligasjoner		-157 636	-105 099	-646 867
Netto kontantstrøm til/fra investeringer i unotert eiendom	6	2 148	-406	-7 056
Netto kontantstrøm til/fra investeringer i unotert infrastruktur	7	373	-14 023	-13 375
Netto kontantstrøm finansielle derivater		27 844	-1 169	-542
Netto kontantstrøm kontantsikkerhet ved derivattransaksjoner		7 052	3 468	8 502
Netto kontantstrøm utlån og innlån med sikkerhetsstillelse		-192 642	-204 237	74 976
Netto utbetaling av skatt		-8 281	-6 866	-7 202
Netto kontantstrøm knyttet til renter på innskudd i banker og kassekreditt		-5	-23	-42
Netto kontantstrøm knyttet til annen inntekt/kostnad, andre eiendeler og annen gjeld		254	401	878
Oppgjør av forvaltningsgodtgjøring Norges Bank ¹		-2 264	-5 305	-10 481
Netto innbetaling/utbetaling fra operasjonelle aktiviteter		-346 849	149 442	117 005
Finansieringsaktiviteter				
Tilførsel fra den norske stat ²		355 942	227	78 846
Uttak fra den norske stat ²		-	-146 258	-199 000
Netto innbetaling/utbetaling fra finansieringsaktiviteter		355 942	-146 031	-120 154
Netto endring innskudd i banker				
Innskudd i banker per 1. januar		18 450	18 258	18 258
Netto økning/reduksjon av kontanter i perioden		9 094	3 411	-3 149
Netto gevinst/tap valuta på kontanter		4 591	323	3 341
Innskudd i banker per periodens slutt		32 134	21 992	18 450

¹ Forvaltningsgodtgjøringen som fremkommer i Kontantstrømoppstillingen for en periode består av beløp som er tilført eller trukket fra kronekontoen i forbindelse med oppgjør av forvaltningskostnader i Norges Bank.

² Tilførsel/uttak inkluderer her kun de overføringene som er gjort opp i perioden. Tilførsel/uttak i Oppstilling av endringer i eiers kapital er basert på opptjent tilførsel/uttak.

Oppstilling av endringer i eiers kapital

Beløp i millioner kroner	Tilført fra eier	Opptjente resultater	Sum eiers kapital
1. januar 2021	3 086 570	7 821 887	10 908 457
Resultat og totalresultat	-	908 430	908 430
Tilførsel i perioden	-	-	-
Uttak i perioden	-147 000	-	-147 000
30. juni 2021	2 939 570	8 730 317	11 669 886
1. juli 2021	2 939 570	8 730 317	11 669 886
Resultat og totalresultat	-	642 198	642 198
Tilførsel i perioden	80 000	-	80 000
Uttak i perioden	-52 000	-	-52 000
31. desember 2021	2 967 570	9 372 515	12 340 085
1. januar 2022	2 967 570	9 372 515	12 340 085
Resultat og totalresultat	-	-1 040 841	-1 040 841
Tilførsel i perioden	358 000	-	358 000
Uttak i perioden	-	-	-
30. juni 2022	3 325 570	8 331 674	11 657 245

Norges Banks hovedstyre
Oslo, 11. august 2022

Ida Wolden Bache
leder av hovedstyret

Øystein Børsum
nestleder for hovedstyret

Kristine Ryssdal
styremedlem

Arne Hyttnes
styremedlem

Karen Helene Ulltveit-Moe
styremedlem

Hans Aasnæs
styremedlem

Nina Udnes Tronstad
styremedlem

Egil Herman Sjørnsen
styremedlem

Norges Bank Investment Management

Nicolai Tangen
leder for Norges Bank Investment Management

Noter

Regnskaps- rapporteringen

Note 1 Generell informasjon

Innledning

Norges Bank er landets sentralbank. Banken er et eget rettssubjekt og eies av staten. Norges Bank forvalter Statens pensjonsfond utland (SPU) på vegne av Finansdepartementet i henhold til lov om Statens pensjonsfond § 3 annet ledd og mandat for forvaltning av Statens pensjonsfond utland (forvaltningsmandatet), fastsatt av Finansdepartementet.

SPU skal støtte statlig sparing for finansiering av fremtidige utgifter og underbygge langsiktige hensyn ved bruk av Norges petroleumsinntekter. Stortinget har fastsatt rammene i lov om Statens pensjonsfond, og Finansdepartementet har det formelle ansvaret for fondets forvaltning. Hovedstyret i Norges Bank har delegert gjennomføringen av forvaltningsoppdraget til Norges Bank Investment Management (NBIM).

Finansdepartementet har plassert fondsmidlene til forvaltning i SPU som et kroneinnskudd på en særskilt konto i Norges Bank (kronekontoen). Banken skal i eget navn videreplassere kronekontoen i en investeringsportefølje bestående av børsnoterte aksjer, obligasjoner, fast eiendom og infrastruktur for fornybar energi. SPU er i sin helhet investert utenfor Norge.

I henhold til forvaltningsmandatet foretas overføringer til og fra kronekontoen. Når statens petroleumsinntekter overstiger statens oljepengebruk over statsbudsjettet vil det gjøres innskudd på kronekontoen. I motsatte tilfeller vil det gjøres uttak. Overføringer til og fra kronekontoen medfører en tilsvarende endring i Eiers kapital.

Godkjenning av delårsregnskapet

Delårsregnskapet til Norges Bank for første halvår 2022, som kun omfatter regnskapsrapporteringen for SPU, ble godkjent av hovedstyret 11. august 2022.

Note 2 Regnskapsprinsipper

Grunnlag for utarbeidelse

Bestemmelser om årsregnskap mv. for Norges Bank (bestemmelsene), som er fastsatt av Finansdepartementet, angir at regnskapsrapporteringen for SPU skal utarbeides i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som fastsatt av EU.

Det sammendratte delårsregnskapet for første halvår 2022 er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering.

Delårsregnskapet er presentert i norske kroner og avrundet til nærmeste million. Avrundingsdifferanser kan forekomme.

Delårsregnskapet er utarbeidet basert på de samme regnskapsprinsippene og beregningsmetodene som ble benyttet og opplyst om i årsrapporten for 2021. Fordi et sammendratte delårsregnskap ikke inneholder all informasjon og tilleggsopplysninger som må gis i et årsregnskap, bør det leses i sammenheng med årsrapporten for 2021.

Vesentlige estimater og skjønsmessige vurderinger

Utarbeidelsen av delårsregnskapet innebærer bruk av usikre estimater og forutsetninger knyttet til fremtidige hendelser som påvirker regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimater fastsettes basert på tidligere erfaringer og reflekterer ledelsens forventninger om fremtidige hendelser. Faktiske utfall kan avvike fra estimatene. Utarbeidelsen av delårsregnskapet innebærer også skjønsmessige vurderinger i forbindelse med anvendelsen av regnskapsprinsipper, som kan ha betydelig innvirkning på regnskapet.

I tilfeller hvor det foreligger spesielt usikre estimater eller skjønsmessige vurderinger, er dette omtalt i de respektive notene.

Note 3 Avkastning

Tabell 3.1 Avkastning

	1. halvår 2022	1. halvår 2021	2021
Avkastning målt i fondets valutakurv (prosent)			
Aksjeinvesteringenes avkastning	-17,05	13,73	20,76
Renteinvesteringenes avkastning	-9,32	-2,00	-1,94
Unotert eiendomsavkastning	7,12	4,59	13,64
Unotert infrastruktursavkastning ¹	-13,29	-1,93	4,15
Fondets avkastning	-14,41	9,42	14,51
Fondets relative avkastning (prosentpoeng)	1,14	0,28	0,74
Avkastning målt i norske kroner (prosent)			
Aksjeinvesteringenes avkastning	-11,19	12,70	20,67
Renteinvesteringenes avkastning	-2,91	-2,90	-2,01
Unotert eiendomsavkastning	14,69	3,64	13,55
Unotert infrastruktursavkastning ¹	-7,16	0,13	7,24
Fondets avkastning	-8,36	8,42	14,42

¹ Den første investeringen i unotert infrastruktur for fornybar energi ble gjennomført 31. mai 2021. Avkastningstall for aktivaklassen gjelder derfor fra juni 2021.

For nærmere informasjon om beregningsmetodene i avkastningsmålingen, se note 3 Avkastning i årsrapporten for 2021.

Note 4 Inntekt/kostnad fra aksjer, obligasjoner og finansielle derivater

Tabell 4.1 til 4.3 spesifiserer inntekts- og kostnadselementer for henholdsvis aksjer, obligasjoner og finansielle derivater, hvor linjen Inntekt/kostnad viser beløpet innregnet i resultatregnskapet for den aktuelle resultatlinjen.

Tabell 4.1 Spesifikasjon Inntekt/kostnad fra aksjer

Beløp i millioner kroner	1. halvår 2022	1. halvår 2021	2021
Utbytte	114 063	95 665	170 556
Realisert gevinst/tap	151 303	359 173	652 455
Urealisert gevinst/tap	-1 649 037	580 228	770 608
Inntekt/kostnad fra aksjer før gevinst/tap valuta	-1 383 671	1 035 066	1 593 618

Tabell 4.2 Spesifikasjon Inntekt/kostnad fra obligasjoner

Beløp i millioner kroner	1. halvår 2022	1. halvår 2021	2021
Renter	28 019	23 577	47 885
Realisert gevinst/tap	-58 224	-4 139	6
Urealisert gevinst/tap	-309 698	-70 880	-88 796
Inntekt/kostnad fra obligasjoner før gevinst/tap valuta	-339 903	-51 442	-40 905

Tabell 4.3 Spesifikasjon Inntekt/kostnad fra finansielle derivater

Beløp i millioner kroner	1. halvår 2022	1. halvår 2021	2021
Renter	5 780	-425	-877
Realisert gevinst/tap	7 703	-231	-2 223
Urealisert gevinst/tap	7 788	-1 430	-1 738
Inntekt/kostnad fra finansielle derivater før gevinst/tap valuta	21 271	-2 086	-4 839

Note 5 Beholdninger av aksjer, obligasjoner og finansielle derivater

Tabell 5.1 Aksjer

Beløp i millioner kroner	30.06.2022		31.12.2021	
	Virkelig verdi inkl. opptjent utbytte	Opptjent utbytte	Virkelig verdi inkl. opptjent utbytte	Opptjent utbytte
Aksjer	7 952 894	14 953	8 888 419	7 353
Sum aksjer	7 952 894	14 953	8 888 419	7 353
Herav utlånte aksjer	575 805		505 117	

Tabell 5.2 Obligasjoner

Beløp i millioner kroner	30.06.22			31.12.2021		
	Nominell verdi	Virkelig verdi inkl. opptjente renter	Opptjente renter	Nominell verdi	Virkelig verdi inkl. opptjente renter	Opptjente renter
Statsobligasjoner	1 953 787	1 834 517	7 208	1 855 432	1 914 848	5 585
Statsrelaterte obligasjoner	413 819	381 732	1 438	358 491	367 840	1 204
Realrenteobligasjoner	209 790	218 515	471	160 158	195 879	371
Selskapsobligasjoner	864 711	785 348	6 484	714 041	748 389	5 542
Pantesikrede obligasjoner	252 059	226 243	589	200 604	191 948	544
Sum obligasjoner	3 694 167	3 446 355	16 190	3 288 727	3 418 903	13 246
Herav utlånte obligasjoner		449 622			623 367	

Finansielle derivater

Finansielle derivater, som valutaderivater, rentederivater, kredittderivater og futures, benyttes i forvaltningen for å justere eksponeringen innenfor forskjellige porteføljer, som et kostnadseffektivt alternativ til handel i de underliggende verdipapirene. Videre benyttes valutaderivater i forbindelse med likviditetsstyring. Aksjederivater med et opsjonselement er ofte et resultat av selskapshendelser og disse kan

konverteres til aksjer eller bli solgt. I tillegg benytter SPU aksjebytteavtaler i kombinasjon med kjøp eller salg av aksjer. Aksjebytteavtalene innregnes ikke i balansen. Se regnskapsprinsipp i note 13 Utlån og innlån med sikkerhetsstillelse i årsrapporten for 2021 for ytterligere informasjon.

Tabell 5.3 spesifiserer finansielle derivater innregnet i balansen. Pålydende verdi er grunnlaget for beregning av eventuelle betalingsstrømmer og gevinst/tap for derivatkontraktene. Dette gir informasjon om i hvilken grad ulike finansielle derivater benyttes.

Tabell 5.3 Finansielle derivater

Beløp i millioner kroner	30.06.2022			31.12.2021		
	Pålydende verdi	Virkelig verdi		Pålydende verdi	Virkelig verdi	
		Eiendel	Gjeld		Eiendel	Gjeld
Valutaderivater	602 889	12 016	4 515	791 724	5 920	5 278
Rentederivater	258 924	14 224	9 860	199 485	1 330	2 870
Kredittderivater	38 358	36	18	29 563	164	902
Aksjederivater ¹	-	227	-	-	349	-
Børsnoterte futureskontrakter ²	78 929	259	57	57 062	116	5
Sum finansielle derivater	979 101	26 760	14 449	1 077 834	7 879	9 055

¹ Pålydende verdi anses å ikke være relevant for aksjederivater og er derfor ikke inkludert i tabellen.

² Børsnoterte futureskontrakter gjøres opp daglig med marginbetalinger og virkelig verdi er derfor normalt null ved balansedagen, med unntak av futureskontrakter i enkelte markeder hvor det er ulikt tidspunkt for fastsettelse av markedsverdi for marginering og balanseført verdi.

Note 6 Unotert eiendom

Investeringer i unotert eiendom utføres gjennom datterselskaper av Norges Bank, utelukkende etablert som en del av forvaltningen av SPU. Datterselskaper som er presentert i balansen som Unotert eiendom er målt til virkelig verdi over resultatet. Virkelig verdi av unotert eiendom anses å være summen av SPUs andel av eiendeler og forpliktelser som inngår i de underliggende eiendomsselskapene, målt til virkelig verdi. For ytterligere

informasjon, se note 2 Regnskapsprinsipper og note 8 Måling til virkelig verdi i årsrapporten for 2021.

I tabellene nedenfor gis en spesifikasjon av inntekt/kostnad, balanseendringer og kontantstrømmer knyttet til investeringer i unotert eiendom. For nærmere informasjon om prinsippene som ligger til grunn for tabellene, se note 6 Unotert eiendom i årsrapporten for 2021.

Tabell 6.1 Inntekt/kostnad fra unotert eiendom

Beløp i millioner kroner	1. halvår 2022	1. halvår 2021	2021
Innbetaling av renter og utbytte fra unotert eiendom	2 969	2 763	6 088
Urealisert gevinst/tap ¹	18 762	8 545	29 723
Inntekt/kostnad fra unotert eiendom før gevinst/tap valuta	21 732	11 308	35 811

¹ Opptjente renter og utbytte som ikke er oppgjort er inkludert i Urealisert gevinst/tap.

Tabell 6.2 Balanseendringer unotert eiendom

Beløp i millioner kroner	30.06.2022	31.12.2021
Unotert eiendom per 1. januar	310 134	272 507
Netto kontantstrøm til/fra investeringer i unotert eiendom	-2 148	7 056
Urealisert gevinst/tap	18 762	29 723
Gevinst/tap valuta	22 746	849
Unotert eiendom, utgående balanse for perioden	349 495	310 134

Tabell 6.3 spesifiserer kontantstrømmer mellom SPU og datterselskaper presentert som Unotert eiendom, knyttet til løpende drift samt andre aktiviteter.

Tabell 6.3 Kontantstrøm unotert eiendom

Beløp i millioner kroner	1. halvår 2022	1. halvår 2021	2021
Innbetaling av renter og utbytte fra løpende drift	2 582	2 712	6 037
Innbetaling av interne lån fra løpende drift	652	790	1 692
Kontantstrøm fra løpende drift unotert eiendom	3 234	3 502	7 729
Utbetaling til nye eiendomsinvesteringer	-724	-1 626	-13 486
Utbetaling til utvikling av bygninger	-415	-462	-866
Netto inn-/utbetaling ekstern gjeld	72	892	4 039
Innbetaling av interne lån fra salg	2 564	-	1 565
Innbetaling av renter og utbytte fra salg	388	51	51
Kontantstrøm til/fra andre aktiviteter unotert eiendom	1 884	-1 144	-8 697
Netto kontantstrøm unotert eiendom¹	5 118	2 357	-968

¹ Fremgår av kontantstrømpoppstillingen som Innbetaling av renter og utbytte fra unotert eiendom og Netto kontantstrøm til/fra investeringer i unotert eiendom. I første halvår 2022 utgjorde dette henholdsvis 2 969 millioner kroner og 2 148 millioner kroner (2 763 millioner kroner og -406 millioner kroner i første halvår 2021).

Underliggende eiendomsselskaper

Datterselskapene knyttet til eiendom har investeringer i andre ikke-konsoliderte unoterte selskaper. For ytterligere informasjon, se note 16 Interesser i andre foretak i årsrapporten for 2021.

Tabell 6.4 spesifiserer SPUs andel av netto inntekt generert i de underliggende eiendomsselskapene som er grunnlaget for Inntekt/kostnad fra unotert eiendom presentert i tabell 6.1.

Tabell 6.4 Inntekt fra underliggende eiendomsselskaper

Beløp i millioner kroner	1. halvår 2022	1. halvår 2021	2021
Netto leieinntekter	6 044	5 459	11 173
Ekstern eiendomsforvaltning - faste honorarer	-525	-369	-819
Ekstern eiendomsforvaltning - variable honorarer	-13	3	-30
Intern eiendomsforvaltning - faste honorarer ¹	-47	-42	-84
Driftskostnader i heleide datterselskaper ²	-32	-30	-63
Driftskostnader i felleskontrollert virksomhet	-68	-47	-109
Rentekostnader ekstern gjeld	-320	-308	-673
Betalbar skatt	-123	-106	-253
Netto inntekt fra løpende drift	4 916	4 561	9 141
Realisert gevinst/tap	767	47	424
Urealisert gevinst/tap ³	16 155	6 761	26 387
Realisert og urealisert gevinst/tap	16 922	6 808	26 811
Transaksjonskostnader og avgifter ved kjøp og salg	-106	-61	-141
Netto inntekt underliggende eiendomsselskaper	21 732	11 308	35 811

¹ Intern eiendomsforvaltning utføres på 100 prosent eide eiendommer av ansatte i et heleid, konsolidert datterselskap.

² Driftskostnader i heleide datterselskaper måles mot den øvre kostnadsrammen fra Finansdepartementet, se note 11 Forvaltningskostnader for mer informasjon.

³ Urealisert gevinst/tap presentert i tabell 6.1 inkluderer netto inntekt i de underliggende eiendomsselskapene som ikke er distribuert tilbake til SPU og vil derfor ikke tilsvare Urealisert gevinst/tap presentert i tabell 6.4.

Tabell 6.5 spesifiserer SPUs andel av eiendeler og forpliktelser i de underliggende eiendomsselskapene som inngår i Unotert eiendom som presentert i tabell 6.2.

Tabell 6.5 Eiendeler og forpliktelser underliggende eiendomsselskaper

Beløp i millioner kroner	30.06.2022	31.12.2021
Bygninger	375 772	336 332
Ekstern gjeld	-22 663	-22 780
Netto andre eiendeler og forpliktelser ¹	-3 614	-3 417
Sum eiendeler og forpliktelser underliggende eiendomsselskaper	349 495	310 134

¹ Netto andre eiendeler og forpliktelser består av kontanter og skatt samt operasjonelle fordringer og forpliktelser.

Avtaler om kjøp og salg av eiendom

Tabell 6.6 spesifiserer annonserte avtaler om kjøp og salg av bygninger som ikke er gjennomført på balansedagen.

Tabell 6.6 Annonserte avtaler om kjøp og salg av bygninger¹

Type	Eiendomsadresse	By	Eierandel i prosent	Valuta	Pris millioner i angitt valuta ²	Annonsert kvartal	Forventet gjennomføring
Kjøp	Potsdamer Straße 4	Berlin	50,0	EUR	677	2. kv. 2022	3. kv. 2022

¹ Kjøp og salg over 100 millioner amerikanske dollar blir annonsert.

² Angitt pris er for SPUs eierandel.

Norges Bank inngikk også avtaler i 2019 om å kjøpe en eierandel på 48 prosent i to nye bygninger som skal oppføres i New York på 561 Greenwich Street og 92 Avenue

of the Americas, med forventet ferdigstillelse i henholdsvis 2023 og 2024. Bygningene vil bli kjøpt og endelig kjøpesum vil bli fastsatt ved ferdigstillelse.

Note 7 Unotert infrastruktur for fornybar energi

Investeringer i unotert infrastruktur for fornybar energi (Unotert infrastruktur) utføres gjennom datterselskaper av Norges Bank, utelukkende etablert som en del av forvaltningen av SPU. Datterselskaper som er presentert i balansen som Unotert infrastruktur er målt til virkelig verdi over resultatet. For prinsippene for måling og innregning av datterselskaper, se note 2 Regnskapsprinsipper i årsrapporten for 2021.

I tabellene nedenfor gis en spesifikasjon av inntekt/kostnad, balanseendringer og kontantstrømmer knyttet til investeringer i unotert infrastruktur. Den første investeringen i unotert infrastruktur ble gjennomført 31. mai 2021. For nærmere informasjon om prinsippene som ligger til grunn for tabellene, se note 7 Unotert infrastruktur for fornybar energi i årsrapporten for 2021.

Tabell 7.1 Inntekt/kostnad fra unotert infrastruktur

Beløp i millioner kroner	1. halvår 2022	1. halvår 2021	2021
Innbetaling av renter og utbytte fra unotert infrastruktur	96	-	80
Urealisert gevinst/tap ¹	-1 257	-	1 118
Inntekt/kostnad fra unotert infrastruktur før gevinst/tap valuta	-1 162	-	1 198

¹ Optjente renter og utbytte som ikke er oppgjort er inkludert i Urealisert gevinst/tap.

Tabell 7.2 Balanseendringer unotert infrastruktur

Beløp i millioner kroner	30.06.2022	31.12.2021
Unotert infrastruktur per 1. januar	14 287	-
Netto kontantstrøm til/fra investeringer i unotert infrastruktur	-373	13 375
Urealisert gevinst/tap	-1 257	1 118
Gevinst/tap valuta	383	-207
Unotert infrastruktur, utgående balanse for perioden	13 040	14 287

Tabell 7.3 spesifiserer kontantstrømmer mellom SPU og datterselskaper presentert som Unotert infrastruktur, knyttet til løpende drift samt andre aktiviteter.

Tabell 7.3 Kontantstrøm unotert infrastruktur

Beløp i millioner kroner	1. halvår 2022	1. halvår 2021	2021
Innbetaling av renter og utbytte fra løpende drift	96	-	80
Innbetaling av interne lån fra løpende drift	373	-	648
Kontantstrøm fra løpende drift unotert infrastruktur	469	-	728
Utbetaling til nye infrastrukturinvesteringer	-	-14 023	-14 023
Kontantstrøm til/fra andre aktiviteter unotert infrastruktur	-	-14 023	-14 023
Netto kontantstrøm unotert infrastruktur¹	469	-14 023	-13 295

¹ Fremgår av kontantstrømoppstillingen som Innbetaling av renter og utbytte fra unotert infrastruktur og Netto kontantstrøm til/fra investeringer i unotert infrastruktur. I første halvår 2022 utgjorde dette henholdsvis 96 millioner kroner og 373 millioner kroner (0 millioner kroner og -14 023 millioner kroner i første halvår 2021).

Underliggende infrastrukturselskaper

Datterselskapene knyttet til infrastruktur har investeringer i andre ikke-konsoliderte unoterte selskaper. For ytterligere informasjon, se note 16 Interesser i andre foretak i årsrapporten for 2021.

Tabell 7.4 spesifiserer SPUs andel av netto inntekt generert i de underliggende infrastrukturselskapene som er grunnlaget for Inntekt/kostnad fra unotert infrastruktur presentert i tabell 7.1.

Tabell 7.4 Inntekt fra underliggende infrastrukturselskaper

Beløp i millioner kroner	1. halvår 2022	1. halvår 2021	2021
Netto inntekter fra salg av fornybar energi	1 143	17	747
Driftskostnader i heleide datterselskaper ¹	-3	-1	-7
Driftskostnader i felleskontrollert virksomhet	-14	-1	9
Betalbar skatt	-140	-	-160
Netto inntekt fra løpende drift	985	15	589
Urealisert gevinst/tap²	-2 160	-	639
Transaksjonskostnader og avgifter ved kjøp og salg	14	-15	-31
Netto inntekt underliggende infrastrukturselskaper	-1 162	-	1 198

¹ Driftskostnader i heleide datterselskaper måles mot den øvre kostnadsrammen fra Finansdepartementet, se note 11 Forvaltningskostnader for mer informasjon.

² Urealisert gevinst/tap presentert i tabell 7.1 inkluderer netto inntekt i de underliggende infrastrukturselskapene som ikke er distribuert tilbake til SPU og vil derfor ikke tilsvare Urealisert gevinst/tap presentert i tabell 7.4.

Tabell 7.5 spesifiserer SPUs andel av eiendeler og forpliktelser i de underliggende infrastrukturselskapene som inngår i Unotert infrastruktur som presentert i tabell 7.2.

Tabell 7.5 Eiendeler og forpliktelser underliggende infrastrukturselskaper

Beløp i millioner kroner	30.06.2022	31.12.2021
Vindpark	12 498	14 290
Netto andre eiendeler og forpliktelser ¹	542	-3
Sum eiendeler og forpliktelser underliggende infrastrukturselskaper	13 040	14 287

¹ Netto andre eiendeler og forpliktelser består av kontanter og skatt samt operasjonelle fordringer og forpliktelser.

Note 8 Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi for majoriteten av eiendeler og gjeld er basert på noterte markedspriser eller observerbare markedsdata. Dersom markedet ikke er aktivt, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av standard verdsettelsesmodeller. Måling til virkelig verdi kan være kompleks og kreve skjønsmessige

vurderinger, særlig når observerbare inndata ikke er tilgjengelig. For en oversikt over verdsettelsesmodeller og metoder, samt definisjoner og inndeling i de tre kategoriene i hierarkiet for virkelig verdi, se note 8 Måling til virkelig verdi i årsrapporten for 2021.

Vesentlig estimat

Nivå 3-investeringer består av instrumenter målt til virkelig verdi, men som ikke handles eller prises i et aktivt marked. Virkelig verdi er fastsatt ved bruk av verdsettelsesteknikker som bruker modeller med betydelig bruk av ikke-observerbare inndata. Fastsettelse av forutsetninger som markedsdeltakere vil benytte ved prising av eiendelen eller forpliktelsen når observerbar markedsinformasjon ikke er tilgjengelig, innebærer betydelig utøvelse av skjønn.

Hierarkiet for virkelig verdi

Tabell 8.1 Investeringsporteføljen kategorisert per nivå i verdsetteshierarkiet

Beløp i millioner kroner	Nivå 1		Nivå 2		Nivå 3		Totalt	
	30.06.2022	31.12.2021	30.06.2022	31.12.2021	30.06.2022	31.12.2021	30.06.2022	31.12.2021
Aksjer	7 918 534	8 849 354	29 704	37 716	4 656	1 349	7 952 894	8 888 419
Statsobligasjoner	1 549 663	1 494 936	284 854	419 912	-	-	1 834 517	1 914 848
Statsrelaterte obligasjoner	293 837	278 345	87 220	89 495	675	-	381 732	367 840
Realrenteobligasjoner	198 818	177 457	19 697	18 422	-	-	218 515	195 879
Selskapsobligasjoner	715 856	674 632	69 484	73 750	8	7	785 348	748 389
Pantesikrede obligasjoner	194 801	162 737	31 442	29 211	-	-	226 243	191 948
Sum obligasjoner	2 952 975	2 788 107	492 697	630 790	683	7	3 446 355	3 418 903
Finansielle derivater (eiendeler)	183	246	26 577	7 633	-	-	26 760	7 879
Finansielle derivater (gjeld)	-18	-	-14 431	-9 055	-	-	-14 449	-9 055
Sum finansielle derivater	165	246	12 146	-1 422	-	-	12 311	-1 176
Unotert eiendom	-	-	-	-	349 495	310 134	349 495	310 134
Unotert infrastruktur	-	-	-	-	13 040	14 287	13 040	14 287
Annet (eiendeler) ¹	-	-	523 963	340 634	-	-	523 963	340 634
Annet (gjeld) ²	-	-	-640 833	-631 651	-	-	-640 833	-631 651
Totalt	10 871 674	11 637 707	417 677	376 067	367 874	325 777	11 657 224	12 339 549
Totalt (prosent)	93,3	94,3	3,6	3,1	3,1	2,6	100,0	100,0

¹ Annet (eiendeler) består av balanselinjene Innskudd i banker, Utlån med sikkerhetsstillelse, Avgitt kontantsikkerhet, Uoppgjorte handler (eiendeler), Fordring kildeskatt og Andre eiendeler.

² Annet (gjeld) består av balanselinjene Innlån med sikkerhetsstillelse, Mottatt kontantsikkerhet, Uoppgjorte handler (gjeld), Utsatt skatt og Annen gjeld.

Majoriteten av den totale porteføljen er priset basert på observerbare markedspriser. Ved utgangen av første halvår 2022 var 96,9 prosent av porteføljen klassifisert som nivå 1 eller 2, som er en liten reduksjon fra årsslutt 2021.

Aksjer

Målt som en andel av total verdi er tilnærmet alle aksjer (99,57 prosent) verdsatt basert på offisielle sluttkurs fra børs og klassifisert som nivå 1. En mindre andel av beholdningene (0,37 prosent) er klassifisert som nivå 2. Dette er hovedsakelig aksjer hvor handel nylig er suspendert, eller illikvide beholdninger som ikke handles daglig. For en begrenset andel av beholdninger (0,06 prosent) som ikke er notert eller hvor børshandel er suspendert og verdien er justert ned i forhold til siste sluttkurs, benyttes ikke-observerbare inndata i vesentlig grad i verdsettelsen. Disse beholdningene er derfor klassifisert som nivå 3.

Obligasjoner

Majoriteten av obligasjonsbeholdningene (85,68 prosent) har observerbare bindende markedspriser i aktive markeder og er klassifisert som nivå 1. 14,30 prosent av obligasjonsbeholdningene er klassifisert som nivå 2. Dette er beholdninger som ikke har et tilstrekkelig antall observerbare markedspriser eller som er priset basert på sammenlignbare likvide obligasjoner. En ubetydelig andel av beholdningene (0,02 prosent) som ikke har observerbare priser, er klassifisert som nivå 3 da verdsettelsen er basert på vesentlig bruk av ikke-observerbare inndata.

Unotert eiendom og unotert infrastruktur for fornybar energi

Alle investeringer i unotert eiendom og unotert infrastruktur for fornybar energi er klassifisert som nivå 3, da modeller er brukt for å verdsette de underliggende eiendelene og forpliktelsene, med utstrakt bruk av ikke-observerbare inndata. Investeringer i unotert eiendom og unotert infrastruktur er målt til verdien fastsatt av eksterne verdsetterne. Unntaket er nylig innkjøpte investeringer der kostpris eksklusive transaksjonskostnader er vurdert som det beste anslaget på virkelig verdi, eller tilfeller hvor det finnes indikasjoner på at verdien fastsatt av eksterne verdsetterne ikke gjenspeiler virkelig verdi, slik at justering av verdsettelse er berettiget.

Finansielle derivater

Noen aksjederivater (rights og warrants) og kredittbytteavtaler for indekser («CDS Indices») som aktivt handles på børs, er klassifisert som nivå 1. Majoriteten av derivater er klassifisert som nivå 2, da verdsettelsen av disse er basert på standard modeller hvor det er benyttet observerbare inndata.

Andre eiendeler og forpliktelser er klassifisert som nivå 2.

Bevegelser mellom nivåer i hierarkiet

Reklassifiseringer mellom nivå 1 og nivå 2

Andelen av aksjebeholdninger klassifisert som nivå 1 har økt marginalt med 0,01 prosentpoeng sammenlignet med årsslutt 2021. Det har ikke vært vesentlige reklassifiseringer mellom nivå 1 og nivå 2 for aksjebeholdninger i første halvår. Andelen av obligasjonsbeholdninger klassifisert som nivå 1 har økt med 4,13 prosentpoeng sammenlignet med årsslutt 2021, og andelen klassifisert som nivå 2 er tilsvarende redusert. Den viktigste årsaken til økningen er kjøp av statsobligasjoner klassifisert som nivå 1 i første halvår. Videre har det vært en netto reklassifisering av selskapsobligasjoner og statsobligasjoner fra nivå 2 til nivå 1 på 9 milliarder kroner i første halvår, basert på forbedret likviditet.

Reklassifiseringer mellom nivå 1 og nivå 3

I første halvår ble omfattende sanksjoner introdusert på handel i russiske verdipapirer. Som følge av dette var det begrenset tilgang på observerbare priser, da aksjebeholdningene enten var suspendert fra handel eller ble handlet med restriksjoner. For å estimere den prisen som vil bli oppnådd for salg av aksjene under gjeldende markedsforhold, ble det foretatt en nedjustering i forhold til siste sluttkurs for disse aksjebeholdningene ved utgangen av første halvår. Nedjusteringen reflekterer den estimerte rabatten markedsdeltakere vil kreve for å gjenspeile risikoen knyttet til den iboende usikkerheten i kontantstrømmene til aksjebeholdningene, samt manglende tilgang til å handle aksjene i markedet. Justeringen i forhold til siste sluttkurs benytter ikke-observerbare inndata og anses som betydelig for virkelig verdi målingen. Alle aksjebeholdninger hvor verdien er justert ned i forhold til siste sluttkurs har derfor blitt reklassifisert til nivå 3. Ved utgangen av første halvår hadde disse aksjebeholdningene en verdi på 4 milliarder kroner, sammenlignet med 30 milliarder kroner ved årsslutt 2021.

Tabell 8.2 Endringer i nivå 3 beholdninger

Beløp i millioner kroner	01.01.2022	Kjøp	Salg	Forfalte og innbetalte	Netto gevinst/tap	Overført til nivå 3	Overført fra nivå 3	Gevinst/tap valuta	30.06.2022
Aksjer	1 349	60	-905	-32	-36 885	30 465	-109	10 711	4 656
Obligasjoner	7	675	-	-	-	-	-	1	683
Unotert eiendom ¹	310 134	-2 148	-	-	18 762	-	-	22 746	349 495
Unotert infrastruktur ¹	14 287	-373	-	-	-1 257	-	-	383	13 040
Totalt	325 777	-1 786	-905	-32	-19 380	30 465	-109	33 841	367 874

Beløp i millioner kroner	01.01.2021	Kjøp	Salg	Forfalte og innbetalte	Netto gevinst/tap	Overført til nivå 3	Overført fra nivå 3	Gevinst/tap valuta	31.12.2021
Aksjer	597	908	-16	-	-327	242	-68	13	1 349
Obligasjoner	28	-	-	-	-22	-	-	1	7
Finansielle derivater (eiendeler)	4	-	-	-	-	-	-4	-	-
Unotert eiendom ¹	272 507	7 056	-	-	29 723	-	-	849	310 134
Unotert infrastruktur ¹	-	13 375	-	-	1 118	-	-	-207	14 287
Totalt	273 136	21 339	-16	-	30 492	242	-72	656	325 777

¹ Kjøp representerer netto kontantstrøm til investeringer i henholdsvis unotert eiendom og unotert infrastruktur slik det fremkommer i kontantstrømoppstillingen.

Den relative andelen av beholdninger klassifisert som nivå 3 var 3,1 prosent ved utgangen av første halvår, som er en liten økning sammenlignet med årsslutt 2021. SPUs samlede beholdninger i nivå 3 utgjorde 367 874 millioner kroner ved utgangen av første halvår, en økning på 42 097 millioner kroner fra årsslutt. Økningen skyldes i hovedsak investeringer i unotert eiendom, som i sin helhet er klassifisert som nivå 3.

For både aksjer og obligasjoner har den relative andelen klassifisert som nivå 3 økt noe sammenlignet med årsslutt. I absolutt verdi har obligasjoner klassifisert som nivå 3 økt på grunn av kjøp av en statsrelatert obligasjon klassifisert som nivå 3 i første halvår. For aksjer er økningen i absolutt verdi av nivå 3 beholdninger hovedsakelig knyttet til reklassifiseringen av russiske aksjer fra nivå 1 til nivå 3 ved utgangen av første halvår.

Sensitivitetsanalyse for nivå 3 beholdninger

Verdsettelse av nivå 3 beholdninger innebærer utøvelse av skjønn for å fastsette forutsetninger som markedsdeltakere vil benytte når observerbar markedsinformasjon ikke er tilgjengelig.

Investeringer i unotert eiendom representerer det alt vesentligste av beholdninger klassifisert som nivå 3. I sensitivitetsanalysen i tabell 8.3 vises effekten av å benytte rimelige alternative forutsetninger i verdsettelsen av unotert eiendom. For beholdninger av aksjer, obligasjoner og unotert infrastruktur klassifisert som nivå 3 har det ikke vært vesentlige endringer i sensitivitet sammenlignet med årsslutt 2021.

Tabell 8.3 Ytterligere spesifikasjon nivå 3 og sensitiviteter – unotert eiendom

Beløp i millioner kroner	Nøkkel- forutsetninger	Endring nøkkel- forutsetninger	Spesi- fikasjon nivå 3 per 30.06.2022	Sensitiviteter 30.06.2022		Spesi- fikasjon nivå 3 per 31.12.2021	Sensitiviteter 31.12.2021	
				Ufordel- aktige endringer	Fordel- aktige endringer		Ufordel- aktige endringer	Fordel- aktige endringer
	Avkastningskrav	0,2 prosentpoeng		-17 150	19 213		-15 219	17 050
	Markedsleie	2,0 prosent		-5 920	5 920		-5 253	5 253
Unotert eiendom			349 495	-23 070	25 133	310 134	-20 472	22 302

Endring i nøkkelforutsetninger kan ha en vesentlig effekt på verdsettelsen av investeringer i unotert eiendom. En rekke nøkkelforutsetninger benyttes, hvor avkastningskrav og markedsleie er de forutsetningene som gir størst utslag i estimat for eiendomsverdiene. I sensitivitetsanalysen illustreres dette ved å benytte andre rimelige alternative forutsetninger for avkastningskrav og markedsleie. Under en ufordelaktig endring er det beregnet at en økning i avkastningskrav på 0,2 prosentpoeng og en reduksjon i markedsleie på 2 prosent vil redusere den unoterte eiendomsporteføljens verdi med om lag 23 070 millioner

kroner eller 6,6 prosent (6,6 prosent ved årsslutt 2021). Under en fordelaktig endring vil en reduksjon i avkastningskrav på 0,2 prosentpoeng og en økning i markedsleie på 2 prosent øke den unoterte eiendomsporteføljens verdi med om lag 25 133 millioner kroner eller 7,2 prosent (7,2 prosent ved årsslutt 2021). For unotert eiendom er endringer i avkastningskrav en mer betydelig faktor for verdsettelse enn endringer i markedsleie. Den isolerte effekten av endringer i avkastningskrav og fremtidig markedsleie er presentert i tabell 8.3.

Note 9 Investeringsrisiko

Investeringsrisiko omfatter markedsrisiko, kredittrisiko og motpartsrisiko. For en nærmere beskrivelse av rammeverket for investeringsrisiko, herunder hoveddimensjoner og målemetoder benyttet for å styre investeringsrisiko, se note 9 Investeringsrisiko i årsrapporten for 2021.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap eller endring i markedsverdi for porteføljen eller deler av denne på grunn av endring i variabler i finansmarkedene og i markedene for unotert eiendom og infrastruktur. Norges Bank Investment Management måler markedsrisiko både absolutt og relativt til referanseindeksen.

Aktivklasse per land/valuta

Porteføljen er investert på tvers av flere aktivklasser, land og valutaer, som vist i tabell 9.1.

Tabell 9.1 Fordeling per aktivaklasse, land og valuta

Markedsverdi i prosent per land og valuta ¹				Markedsverdi i prosent per aktivaklasse		Eiendeler minus gjeld før forvaltningsgodtgjøring		
Aktivaklasse	Marked	30.06.2022	Marked	31.12.2021	30.06.2022	31.12.2021	30.06.2022	31.12.2021
Aksjer	Utviklet	88,7	Utviklet	89,5				
	USA	44,6	USA	44,9				
	Storbritannia	7,3	Japan	7,0				
	Japan	7,2	Storbritannia	7,0				
	Sveits	4,7	Frankrike	4,9				
	Frankrike	4,5	Sveits	4,7				
	Sum andre	20,4	Sum andre	20,9				
	Fremvoksende	11,3	Fremvoksende	10,5				
	Kina	4,3	Kina	3,8				
	Taiwan	2,2	Taiwan	2,3				
	India	1,8	India	1,6				
	Brasil	0,6	Brasil	0,5				
	Sør-Afrika	0,4	Sør-Afrika	0,4				
	Sum andre	2,1	Sum andre	2,0				
	Sum aksjer					68,51	71,95	7 986 210
Obligasjoner	Utviklet	99,8	Utviklet	99,6				
	Amerikanske dollar	52,6	Amerikanske dollar	50,3				
	Euro	26,4	Euro	27,6				
	Japanske yen	7,6	Japanske yen	7,9				
	Britiske pund	4,1	Britiske pund	4,9				
	Kanadiske dollar	3,9	Kanadiske dollar	3,8				
	Sum andre	5,2	Sum andre	5,0				
	Fremvoksende²	0,2	Fremvoksende	0,4				
Sum obligasjoner					28,34	25,41	3 304 058	3 135 259
Unotert eiendom	USA	52,5	USA	50,1				
	Storbritannia	16,3	Storbritannia	17,8				
	Frankrike	16,0	Frankrike	17,1				
	Tyskland	3,8	Tyskland	3,9				
	Sveits	3,5	Sveits	3,6				
	Sum andre	7,9	Sum andre	7,4				
Sum unotert eiendom					3,04	2,52	353 895	311 538
Sum unotert infrastruktur					0,11	0,12	13 061	14 288

¹ Markedsverdi i prosent per land og valuta inkluderer derivater og kontanter.

² Andelen av obligasjonsporføljen i individuelle fremvoksende markeders valuta er uvesentlig.

Ved utgangen av første halvår var aksjeandelen i fondet 68,5 prosent, mot 72,0 prosent ved årsslutt 2021.

Obligasjonsporteføljens andel av fondet var 28,3 prosent, mot 25,4 prosent ved årsslutt. Unotert eiendom utgjorde 3,0 prosent av fondet, mot 2,5 prosent ved årsslutt. Unotert infrastruktur utgjorde 0,1 prosent av fondet, på samme nivå som ved årsslutt.

Volatilitet

Risikomodeller benyttes for å kvantifisere risiko for svingninger i verdi knyttet til hele eller deler av porteføljen.

Ett av risikomålene er forventet volatilitet. Volatilitet er et standard risikomål basert på det statistiske målet standardavvik. Tabell 9.2 og 9.3 presenterer risiko både i form av porteføljens forventet volatilitet og forventet relativ volatilitet målt mot referanseindeksen til fondet. Alle fondets investeringer er inkludert i beregning av forventet relativ volatilitet, og måles mot fondets referanseindeks bestående av globale aksje- og obligasjonsindekser.

Forvaltningsmandatet angir at forventet relativ volatilitet for fondet ikke skal overstige 1,25 prosentpoeng.

Tabell 9.2 Porteføljrisiko, forventet volatilitet, prosent

	Forventet volatilitet, faktisk portefølje							
	30.06.2022	Min 2022	Maks 2022	Snitt 2022	31.12.2021	Min 2021	Maks 2021	Snitt 2021
Porteføljen	9,6	9,6	10,4	10,1	10,3	10,1	10,7	10,5
Aksjer	13,8	13,8	14,4	14,2	14,1	14,0	14,7	14,4
Obligasjoner	10,8	10,0	10,9	10,3	10,1	9,7	10,1	9,8
Unotert eiendom	11,9	11,7	12,4	12,0	11,7	10,5	11,7	10,8
Unotert infrastruktur	10,0	10,0	13,2	12,7	13,1	9,7	13,1	11,2

Tabell 9.3 Relativ risiko målt mot referanseindeksen til fondet, forventet relativ volatilitet, basispunkter

	Forventet relativ volatilitet							
	30.06.2022	Min 2022	Maks 2022	Snitt 2022	31.12.2021	Min 2021	Maks 2021	Snitt 2021
Porteføljen	43	42	53	48	50	42	56	47

Risiko målt ved forventet volatilitet viser en forventet årlig verdisingning i fondet på 9,6 prosent, eller om lag 1 120 milliarder kroner, ved utgangen av første halvår, mot 10,3 prosent ved årsslutt 2021. Aksjeinvesteringenes forventede volatilitet var 13,8 prosent ved utgangen av første halvår, ned fra 14,1 prosent ved årsslutt, mens renteinvesteringenes forventede volatilitet var 10,8 prosent, mot 10,1 prosent ved årsslutt.

Fondets forventede relative volatilitet var 43 basispunkter ved utgangen av første halvår, mot 50 basispunkter ved årsslutt 2021. Nedgangen i første halvår skyldes hovedsakelig endringer i eksponeringer.

Forventet ekstremavviksrisiko er et halerisikomål som måler forventet tap i ekstreme markedssituasjoner. Ekstremavviksrisikomålet anvendt på relative avkastninger gir et estimat på den forventede årlige mindreakstningen mot referanseindeksen for et gitt konfidensnivå. Ved bruk av historiske simuleringer beregnes relative avkastninger på dagens portefølje mot referanseindeks på ukentlig basis over perioden fra og med januar 2007 til utløpet av siste

regnskapsperiode. Ekstremavviksrisikoen ved 97,5 prosent konfidensnivå er da gitt ved den annualiserte gjennomsnittlige relative avkastningen målt i valutakurven for de 2,5 prosent verste ukene.

Hovedstyret har fastsatt at fondet skal forvaltes slik at den årlige ekstremavviksrisikoen målt mot referanseindeksen ikke overstiger 3,75 prosentpoeng. Ved utgangen av første halvår var ekstremavviksrisikoen 1,37 prosentpoeng, sammenlignet med 1,52 prosentpoeng ved årsslutt 2021.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som følge av at utstedere av renteinstrumenter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser. Kredittrisiko for investeringer i obligasjoner overvåkes blant annet ved bruk av kredittvurdering. Renteinstrumenter i porteføljens referanseindeks er alle kredittvurdert til å inneha lav kredittrisiko av ett av de store kredittvurderingsbyråene.

Tabell 9.4 Obligasjonsporteføljen fordelt etter kredittvurdering

Beløp i millioner kroner, 30.06.2022	AAA	AA	A	BBB	Lavere vurdering	Totalt
Statsobligasjoner	1 187 312	163 279	394 314	65 238	24 375	1 834 517
Statsrelaterte obligasjoner	166 983	140 900	55 032	16 631	2 186	381 732
Realrenteobligasjoner	144 257	51 714	7 839	14 705	-	218 515
Selskapsobligasjoner	7 231	53 774	338 490	372 596	13 258	785 348
Pantesikrede obligasjoner	191 601	32 665	1 769	208	-	226 243
Sum obligasjoner	1 697 382	442 332	797 443	469 379	39 820	3 446 355

Beløp i millioner kroner, 31.12.2021	AAA	AA	A	BBB	Lavere vurdering	Totalt
Statsobligasjoner	1 186 701	183 432	443 812	78 790	22 113	1 914 848
Statsrelaterte obligasjoner	163 648	131 307	57 669	13 485	1 731	367 840
Realrenteobligasjoner	132 701	45 525	6 321	11 027	305	195 879
Selskapsobligasjoner	6 433	52 623	303 970	372 433	12 930	748 389
Pantesikrede obligasjoner	162 060	27 641	1 585	661	-	191 948
Sum obligasjoner	1 651 543	440 528	813 357	476 397	37 078	3 418 903

Andelen av obligasjonsbeholdningen kategorisert med kredittvurdering AAA økte til 49,3 prosent ved utgangen av første halvår, fra 48,3 prosent ved utgangen av 2021. Økningen i AAA kategorien skyldes i hovedsak økte beholdninger i pantesikrede obligasjoner. Samtidig falt andelen av obligasjonsbeholdninger med kredittvurdering A til 23,1 prosent ved utgangen av første halvår, fra 23,8 prosent ved årsslutt. Dette skyldes i hovedsak lavere beholdning av statsobligasjoner. Andelen av obligasjonsbeholdninger i kategorien Lavere vurdering økte

til 1,2 prosent ved utgangen av første halvår, fra 1,1 prosent ved årsslutt. Dette skyldes hovedsakelig en liten økning av beholdninger av statsobligasjoner i denne kategorien. Totalt sett er kredittkvaliteten i obligasjonsporteføljen noe forbedret siden årsslutt.

Motpartsrisiko

Motpartsrisiko er risiko for tap knyttet til at en motpart går konkurs eller på annen måte ikke oppfyller sine forpliktelser.

Tabell 9.5 Motpartsrisiko per type posisjon

Beløp i millioner kroner	Risikoeksponering	
	30.06.2022	31.12.2021
Verdipapirutlån	69 991	68 494
Derivater inklusive valutakontrakter	56 647	61 144
Usikrede bankinnskudd ¹ og verdipapirer	32 910	18 072
Gjenkjøps- og gjensalgsvtaler	5 747	7 459
Oppgjørssisiko på motpart og transaksjoner med lang oppgjørstid	10 213	93
Totalt	175 509	155 262

¹ Beløpet inkluderer også bankinnskudd i ikke-konsoliderte datterselskaper.

Total motpartsrisikoeksponering økte til 175,5 milliarder kroner ved utgangen av første halvår, fra 155,3 milliarder kroner ved utgangen av 2021. Økningen i risikoeksponering skyldes i hovedsak høyere usikrede bankinnskudd samt høyere risikoeksponering fra oppgjørssisiko fra

valutatransaksjoner. Motpartsrisikoeksponeringen fra utlånsaktiviteten utgjorde 40 prosent av den totale motpartsrisikoeksponeringen til fondet ved utgangen av første halvår. Gjennom verdipapirutlånsprogrammet lånes det ut både aksjer og obligasjoner.

Note 10 Gevinst/tap valuta

Skjønnsmessig vurdering

Gevinst og tap på finansielle instrumenter skyldes endringer i instrumentets kurs (før gevinst/tap valuta) og endringer i valutakurser (gevinst/tap valuta). Disse presenteres separat i resultatregnskapet. Metoden for å fordele total gevinst/tap i norske kroner til et verdipapirelement og et valutaelement, er et estimat. Forskjellige metoder vil kunne gi ulike utslag for fordelingen. For nærmere beskrivelse av metoden som er benyttet, se note 11 Gevinst/tap valuta i årsrapporten for 2021.

Fondets markedsverdi i norske kroner påvirkes av endringer i valutakurser. Se tabell 9.1 i note 9 Investeringsrisiko for en oversikt over fordeling av SPUs investeringer per aktivaklasse, land og valuta. Endringen i fondets markedsverdi som skyldes endringer i valutakurser er presentert i tabell 10.1.

Tabell 10.1 Spesifikasjon gevinst/tap valuta

Beløp i millioner kroner	1. halvår 2022	1. halvår 2021	2021
Gevinst/tap valuta - USD/NOK	474 222	20 021	104 202
Gevinst/tap valuta - EUR/NOK	60 803	-45 439	-77 636
Gevinst/tap valuta - JPY/NOK	-34 894	-46 279	-55 115
Gevinst/tap valuta - GBP/NOK	2 140	10 080	13 272
Gevinst/tap valuta - CHF/NOK	18 980	-10 777	-643
Gevinst/tap valuta - andre	121 087	-6 311	-8 668
Gevinst/tap valuta	642 339	-78 706	-24 589

Note 11 Forvaltningskostnader

Forvaltningskostnader omfatter alle kostnader ved forvaltning av investeringsporteføljen. Disse påløper i hovedsak i Norges Bank, men det påløper også forvaltningskostnader i datterselskaper av Norges Bank som utelukkende er etablert som en del av forvaltningen av SPUs investeringer i unotert eiendom og unotert infrastruktur for fornybar energi.

Forvaltningskostnader i Norges Bank

Finansdepartementet refunderer Norges Bank for kostnader som påløper i forbindelse med forvaltningen av SPU, i form av en forvaltningsgodtgjøring. Forvaltningsgodtgjøringen tilsvarer faktiske kostnader påløpt i Norges Bank, inkludert avkastningsavhengige honorarer til eksterne forvaltere, og belastes periodens resultat for SPU på linjen Forvaltningsgodtgjøring. Kostnader inkludert i forvaltningsgodtgjøringen er spesifisert i tabell 11.1.

Tabell 11.1 Forvaltningsgodtgjøring

Beløp i millioner kroner	1. halvår 2022		1. halvår 2021		2021	
		Basis-punkter		Basis-punkter		Basis-punkter
Lønn, arbeidsgiveravgift og andre personalkostnader ¹	770		672		1 102	
Kostnader til depot	242		251		468	
IT-tjenester, systemer, data og informasjon	311		291		591	
Analyse, konsulent og juridiske tjenester	137		97		210	
Øvrige kostnader	117		125		232	
Fordelte kostnader Norges Bank	153		152		301	
Faste honorarer til eksterne forvaltere	567		525		896	
Forvaltningsgodtgjøring eksklusive avkastningsavhengige honorarer	2 297	3,7	2 113	3,7	3 801	3,3
Avkastningsavhengige honorarer til eksterne forvaltere	483		554		840	
Forvaltningsgodtgjøring	2 780	4,8	2 668	4,6	4 640	4,0

¹ Kostnadene er redusert med 265 millioner kroner i 2021 som følge av en regnskapsmessig engangsjustering etter endring av metode for periodisering av prestasjonsbasert lønn.

Forvaltningskostnader i datterselskaper

Forvaltningskostnader som påløper i heleide datterselskaper består av kostnader knyttet til forvaltningen av fondets investeringer i unotert eiendom og unotert infrastruktur for fornybar energi. Disse kostnadene blir belastet portefølje-resultatet direkte og er ikke en del av forvaltningsgodtgjøringen.

Forvaltningskostnader påløpt i ikke-konsoliderte datterselskaper inngår i linjene Inntekt/kostnad fra unotert eiendom og Inntekt/kostnad fra unotert infrastruktur i resultatregnskapet. Forvaltningskostnader påløpt i konsoliderte datterselskaper presenteres i resultatregnskapet under Annen inntekt/kostnad. Disse kostnadene er spesifisert i tabell 11.2.

Tabell 11.2 Forvaltningskostnader datterselskaper

Beløp i millioner kroner	1. halvår 2022		1. halvår 2021		2021	
		Basis-punkter		Basis-punkter		Basis-punkter
Lønn, arbeidsgiveravgift og andre personalkostnader	15		15		29	
IT-tjenester, systemer, data og informasjon	2		2		5	
Analyse, konsulent og juridiske tjenester	15		16		38	
Øvrige kostnader	23		19		41	
Sum forvaltningskostnader datterselskaper	55	0,1	52	0,1	113	0,1
Herav forvaltningskostnader ikke-konsoliderte datterselskaper	35		31		69	
Herav forvaltningskostnader konsoliderte datterselskaper	19		22		43	

Øvre ramme for dekning av forvaltningskostnader

Finansdepartementet fastsetter hvert år en øvre ramme for dekning av forvaltningskostnader. Norges Bank godtgjøres kun for påløpte kostnader innenfor den fastsatte rammen. Norges Bank godtgjøres i tillegg for avkastningsavhengige honorarer til eksterne forvaltere. Disse kostnadene er holdt utenfor den øvre rammen.

Summen av forvaltningskostnader som påløper i Norges Bank og i datterselskaper, eksklusiv avkastningsavhengige honorarer til eksterne forvaltere, er for 2022 begrenset til 5 600 millioner kroner.

Ved utgangen av første halvår utgjorde samlede forvaltningskostnader som måles mot den øvre kostnadsrammen 2 352 millioner kroner. Av dette utgjorde forvaltningskostnader i Norges Bank, eksklusive avkastningsavhengige honorarer til eksterne forvaltere, 2 297 millioner kroner og forvaltningskostnader i datterselskaper 55 millioner kroner. Samlede forvaltningskostnader, inklusive avkastningsavhengige honorarer til eksterne forvaltere, utgjorde 2 835 millioner kroner.

Kostnader målt som andel av forvaltet kapital

Kostnader måles også i basispunkter, som andel av gjennomsnittlig kapital under forvaltning. Gjennomsnittlig kapital under forvaltning er beregnet basert på markedsverdien til investeringsporteføljen i norske kroner ved inngangen til hver måned i kalenderåret.

Ved utgangen av første halvår tilsvarte summen av forvaltningskostnader som påløper i Norges Bank og i datterselskaper, eksklusive avkastningsavhengige honorarer til eksterne forvaltere, 3,8 basispunkter av forvaltet kapital. Samlede forvaltningskostnader, inklusive avkastningsavhengige honorarer til eksterne forvaltere, tilsvarte 4,9 basispunkter av forvaltet kapital.

Andre driftskostnader i datterselskaper

I tillegg til forvaltningskostnadene presentert i tabell 11.2, påløper det også andre driftskostnader i datterselskaper knyttet til blant annet løpende vedlikehold, drift og utvikling av investeringene. Disse kostnadene er ikke kostnader ved å investere i eiendom eller infrastruktur for fornybar energi, men kostnader ved å drifte de underliggende investeringene etter at de er kjøpt. Derfor er de ikke definert som forvaltningskostnader. Disse kostnadene blir belastet porteføljeresultatet direkte og er ikke en del av forvaltningsgodtgjøringen. De inngår heller ikke i kostnadene som er oppad begrenset til den øvre kostnadsrammen.

Andre driftskostnader som påløper i ikke-konsoliderte datterselskaper presenteres i resultatregnskapet som henholdsvis Inntekt/kostnad fra unotert eiendom og Inntekt/kostnad fra unotert infrastruktur. Se tabell 6.4 i note 6 Unotert eiendom og tabell 7.4 i note 7 Unotert infrastruktur for fornybar energi for ytterligere informasjon. Andre kostnader som påløper i konsoliderte datterselskaper presenteres i resultatregnskapet som Annen inntekt/kostnad.

Revisors uttalelse

Til Norges Banks Representantskap

Uttalelse om forenklet revisorkontroll av delårsregnskap

Innledning

Vi har foretatt en forenklet revisorkontroll av balansen for Statens pensjonsfond utland pr. 30. juni 2022 og tilhørende resultatregnskap, oppstilling over endringer i eiers kapital og kontantstrømoppstilling for perioden 1. januar 2022 til 30. juni 2022. Hovedstyret og ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen og fremstillingen av delårsregnskapet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering. Vår oppgave er å avgi en uttalelse om delårsregnskapet basert på vår forenklete revisorkontroll.

Omfanget av den forenklete revisorkontrollen

Vi har utført vår forenklete revisorkontroll i samsvar med internasjonal standard for forenklet revisorkontroll 2410 "Forenklet revisorkontroll av et delårsregnskap, utført av foretakets valgte revisor". En forenklet revisorkontroll av et delårsregnskap består i å rette forespørsler, primært til personer med ansvar for økonomi og regnskap, og å gjennomføre analytiske og andre kontrollhandlinger. En forenklet revisorkontroll har et betydelig mindre omfang enn en revisjon utført i samsvar med International Standards on Auditing, og gjør oss følgelig ikke i stand til å oppnå sikkerhet for at vi er blitt oppmerksomme på alle vesentlige forhold som kunne ha blitt avdekket i en revisjon. Vi avgir derfor ikke revisjonsberetning.

Konklusjon

Vi har ved vår forenklete revisorkontroll ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at det vedlagte delårsregnskapet i det alt vesentlige ikke er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering.

Oslo, 11. august 2022
Ernst & Young AS

Uttalelsen er
signert elektronisk

Kjetil Rimstad
statsautorisert revisor